آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هشتم
شماره ۲۵۲۳
چهارشنبه
۲۰ • ۰۸ • ۱۴۰۵
۱۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۸ / ۱۱ نوامبر ۲۰۲۶

اخبار

ادامه کنترل بازار ارز

رئیس کل بانک مرکزی گفت: اقدامات آغازشده در حوزه‌های ارزی، پولی و نظارتی نه‌فقط ادامه خواهد یافت، بلکه متناسب با شرایط اقتصادی و تحولات بازار، با جدیت بیشتری پیگیری و تقویت خواهد شد.

عبدالناصر همتی با اشاره به تحولات اخیر اقتصادی و نوسانات بازار ارز گفت: ثبات اقتصادی و کنترل تورم نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ و مستمر است. در هفته‌های اخیر، برنامه‌هایی را در حوزه‌های ارزی، پولی و نظارتی دنبال کرده‌ایم که هدف مشترک آنها کاهش نااطمینانی، مدیریت انتظارات تورمی و کمک به ثبات بازارها، به‌ویژه بازار ارز، بوده است. رئیس کل بانک مرکزی افزود: تحولات نرخ ارز را نمی‌توان جدا از شرایط عمومی اقتصاد و روند قیمت‌ها تحلیل کرد. مدیریت تأمین و عرضه ارز، کنترل رشد نقدینگی، تقویت انضباط پولی و نظارت مؤثر بر شبکه بانکی باید در کنار یکدیگر پیش روند. معتقدیم پیگیری هم‌زمان این سیاست‌ها می‌تواند به کاهش نوسانات ارزی و مهار کردن فشارهای تورمی کمک کند. بر اساس اعلام بانک مرکزی، همتی با اشاره به عقب‌نشینی نرخ ارز از سطوح بالای روزهای گذشته تأکید کرد: برای ما آنچه اهمیت دارد، صرفاً نوسانات کوتاه‌مدت قیمت‌ها نیست، بلکه تقویت ثبات در اقتصاد و جلوگیری از شکل‌گیری موج‌های جدید بی‌ثباتی است. از این رو، اقدامات آغازشده در حوزه‌های ارزی، پولی و نظارتی نه فقط ادامه خواهد یافت، بلکه متناسب با شرایط اقتصادی و تحولات بازار، با جدیت بیشتری پیگیری و تقویت خواهد شد.

هر ماینر برق ۱۰ خانه را می‌بلعد

یک دستگاه استخراج رمزارز به اندازه ۱۰ خانه برق مصرف می‌کند و معاون وزیرنیرو از فعالیت احتمالی ماینرهای غیرمجاز با مصرفی حدود ۲۰۰۰ مگاوات خبر می‌دهد؛ ماینرهایی که بخش زیادی از آن‌ها در محیط‌های مسکونی فعالیت می‌کنند و قرار است با تصویب طرح جدید مجلس، با مجازات‌های کیفری روبه‌رو شوند.

در شرایطی که کشور برای افزایش تاب‌آوری به انرژی پایدار نیاز دارد، مصرف غیرمجاز برق در مقیاس بالا بخشی از ظرفیت شبکه را به فعالیتی اختصاص می‌دهد که با هدف انتفاع شخصی انجام می‌شود، بر این اساس زمانی که حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مگاوات برق توسط استخراج‌کنندگان غیرمجاز مصرف می‌شود، تأمین این میزان برق می‌تواند بر سایر بخش‌ها اثر بگذارد و اختلال در تأمین برق، پیامدهایی برای بخش‌های درمانی، امنیتی و اقتصادی به همراه داشته باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد مزارع کشف‌شده در بافت‌ها و محیط‌های مسکونی قرار دارند، همچنین مصرف برق یک دستگاه ماینر به‌طور میانگین معادل مصرف حدود ۱۰ واحد مسکونی است؛ بنابراین فعالیت همزمان تعداد زیادی از این دستگاه‌ها می‌تواند فشار قابل توجهی به شبکه توزیع برق وارد کند.

در همین زمینه، مصطفی رجبی مشهدی- معاون برق و انرژی وزارت نیرو در گفت‌وگو با ایسنا، درباره برخورد با ماینرهای غیرمجاز اظهار کرد: مقررات فعلی کشور واقعا پاسخگوی مقابله با افرادی که از شبکه عمومی برق سودجویی و استفاده می‌کنند کافی نیست. بنابراین ما از طرح کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی که در زمینه جرم انگاری استخراج غیرمجاز رمز ارز و همچنین تبلیغات آن است، استقبال می‌کنیم. رجبی مشهدی ادامه داد: از سوی دیگر طرحی به تصویب کمیسیون رسیده و منتظر هستیم در صحن علنی مجلس رأی قاطعی بیاورد و حمایت شود. همچنین جرایمی کیفری هم برای کسانی که به صورت غیر مجاز از شبکه های عمومی برق برای استخراج رمز ارز استفاده می‌کنند، پیش بینی شده که فکر می‌کنم بازدارندگی لازم را خواهد داشت و تا حد زیادی از این روند جلوگیری کند.

معاون برق و انرژی وزارت نیرو با اشاره به آخرین وضعیت کشف ماینرهای غیرمجاز، تصریح کرد: در زمینه آمار نیز از ابتدای سال تاکنون حدود ۲۰ هزار دستگاه و به صورت کلی ۳۰۰ هزار دستگاه که معادل مصرف ۱۲۰۰ مگاوات هستند را جمع‌آوری کردیم که اگر میخواستیم نیروگاه تأسیس کنیم حدود ۱۵۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی باید به این بخش اختصاص می یافت. پیش بینی ما این است که تا حدود ۲۰۰۰ مگاوات ماینر در حال حاضر در کشور فعال است چراکه در جنگ تحمیلی ۴۰ روزه با قطعی اینترنت تقریبا همین مقدار افت مصرف داشتیم.

کاهش ۳.۲ درصدی مصرف آب

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: اجرای سیاست‌های تعرفه‌ای مبتنی بر حمایت از مشترکان خوش‌مصرف و اقشار آسیب‌پذیر و تشویق مشترکان پرمصرف و بدمصرف، سبب کاهش ۳.۲ درصدی مصرف آب در سال ۱۴۰۴ شد.

مسعود علویان صدر با اشاره به سازوکار تعرفه‌گذاری آب بر اساس بند «الف» ماده ۳۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت اظهار داشت: نظام تعرفه‌گذاری آب به‌گونه‌ای طراحی شده است که ضمن حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و مشترکان خوش‌مصرف، مشترکان بدمصرف به تغییر رفتار و مدیریت مصرف تشویق شوند. وی افزود: رویکرد اصلی این سیاست، برقراری عدالت در پرداخت هزینه آب و جلوگیری از تحمیل بار مالی غیرمنصفانه به مشترکانی است که الگوی مصرف متعارفی دارند. به این ترتیب، مشترکان خوش‌مصرف از تعرفه‌های حمایتی بهره‌مند می‌شوند و هزینه مصرف بالاتر از الگو، متناسب با میزان مصرف افزایش می‌یابد. معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با بیان اینکه این سازوکار، کاهش مصرف را برای مشترکان پرمصرف و بدمصرف به یک انتخاب اقتصادی بدل می‌کند، خاطرنشان کرد: مشترکانی که مصرف خود را کاهش می‌دهند و به محدوده الگوی مصرف بازمی‌گردند، می‌توانند به مراتب بیش از حجم آب صرفه‌جویی‌شده، از کاهش هزینه قبض و بهره‌مندی از یارانه برخوردار شوند. علویان صدر تاکید کرد: هدف از این رویکرد صرفاً افزایش هزینه آب برای مشترکان پرمصرف نیست، بلکه ایجاد انگیزه اقتصادی برای اصلاح رفتار مصرفی، مدیریت تقاضا و تشویق مشترکان به رعایت الگوی مصرف است.

«آرمان ملی» از تاثیر حمله احتمالی به کابل‌های اینترنت در جنگ گزارش می‌دهد

تهدید اینترنت بین‌الملل زیر سایه جنگ

آرمان ملی- صدیقه بهزادپور: همزمان با انتشار اخبار ضدونقیض درباره احتمال تشدید تنش‌ها و حملات نظامی آمریکا علیه ایران، خبرهایی نیز از تحرکات دیپلماتیک و حضور میانجی‌های منطقه‌ای برای جلوگیری از وقوع جنگ به گوش می‌رسد. در تازه‌ترین تحولات، نام کشورهایی مانند عراق و ترکیه نیز در میان طرف‌هایی مطرح شده که تلاش دارند با میانجیگری و رایزنی‌های سیاسی، مانع گسترش درگیری‌ها در منطقه شوند. با این حال، در سوی دیگر ماجرا، تهدیدهای متقابل ایران و آمریکا همچنان ادامه دارد و تهران نیز در پاسخ به تهدیدهای مکرر واشنگتن درباره حمله نظامی، از پاسخ سخت و گسترده سخن گفته است که می‌تواند فراتر از محدوده جغرافیایی درگیری و زیرساخت‌های حیاتی منطقه را دربر بگیرد. حمله به کابل‌های اینترنتی زیردریایی و احتمال آسیب دیدن یا قطع این مسیرهای ارتباطی در صورت وقوع جنگ، به یکی از محورهای بحث در رسانه‌ها تبدیل شده است. در این راستا، پرسش اصلی این است که در صورت مورد هدف قرار گرفتن این کابلها، میزان خسارت و اختلال در ارتباطات منطقه‌ای چقدر خواهد بود و آیا این اقدام می‌تواند به‌عنوان یک ابزار بازدارنده یا کارت برنده در اختیار ایران قرار گیرد و آیا مسیرهای جایگزین زمینی و ماهواره‌ای می‌توانند به سرعت جایگزین کابل‌های آسیب دیده شوند؟

تهدید دامنه‌دار

به گزارش «آرمان ملی»، نیما امیرشکاری کارشناس فناوری اطلاعات دراین باره گفت: از نظر ارتباطات، بخش قابل توجهی از ترافیک اینترنت در منطقه خلیج فارس از طریق کابل‌های دریایی منتقل می‌شود. مسیرهای ارتباطی میان اروپا و کشورهای منطقه نیز از طریق خلیج فارس و دریای عمان امتداد پیدا می‌کنند و این کابل‌ها نقش مهمی در انتقال داده میان کشورهای مختلف دارند. این کارشناس فناوری اطلاعات با اشاره به وجود مسیرهای ارتباطی جایگزین تصریح کرد: البته ارتباطات منطقه صرفاً به کابل‌های زیردریایی محدود نیست و مسیرهای پشتیبان و ارتباطات زمینی نیز وجود دارند، اما به اعتقاد من سهم قابل توجهی از ترافیک از مسیر کابل‌های دریایی عبور می‌کند. برآورد شخصی من این است که شاید حدود ۳۵ درصد از این ترافیک از طریق کابل‌های دریایی منتقل شود. بنابراین، اگر امکان عملیاتی هدف قرار دادن این زیرساخت‌ها وجود داشته باشد، چنین اقدامی می‌تواند برای کشورهای منطقه نیز تهدیدآمیز باشد.

تنگه هرمز و اینترنت

یکی از پرسش‌های مهم درباره این تهدید، مقایسه آن با موقعیت راهبردی تنگه هرمز است. تنگه هرمز به دلیل سهم قابل توجهی که در انتقال نفت و تجارت دریایی جهان دارد، همواره یکی از مهم‌ترین اهرم‌های ژئوپلیتیکی منطقه بوده است. با این حال، احداث خطوط لوله انتقال نفت در کشورهای عربستان و امارات، به‌تدریج امکان انتقال بخشی از محموله‌ها از مسیرهای جایگزین را فراهم کرده و از وابستگی مطلق به این گذرگاه کاسته است. امیرشکاری در پاسخ به این پرسش که آیا کابل‌های اینترنتی نیز با چنین وضعیتی مواجه هستند و آیا امکان بازسازی یا جایگزینی سریع آنها وجود دارد، گفت: باید میان اختلال در تنگه هرمز و آسیب به کابل‌های اینترنتی تفاوت قائل شد. در موضوع تنگه هرمز، بخش عمده‌ای از ظرفیت کشتیرانی و انتقال کالا و انرژی ممکن است تحت تأثیر بسته شدن یا محدودیت عبور قرار گیرد و همین مسئله خسارت گسترده‌ای ایجاد کند. وی ادامه داد: اما در حوزه ارتباطات، اگرچه بخش قابل توجهی از ترافیک از طریق کابل‌های زیردریایی منتقل می‌شود، مسیرهای جایگزین دیگری نیز وجود دارند. ارتباطات ماهواره‌ای، مسیرهای زمینی و ظرفیت‌های پشتیبان می‌توانند در شرایط اضطراری مورد استفاده قرار گیرند. به همین دلیل، در صورت آسیب دیدن کابل‌ها، ممکن است با افت ظرفیت یا کیفیت ارتباطات مواجه شویم، اما لزوماً همه کاربران و کشورها به شکل یکسان و با شدت مشابه این اختلال را احساس نخواهند کرد. این کارشناس فناوری اطلاعات با اشاره به امکان افزایش ظرفیت مسیرهای جایگزین خاطرنشان کرد: ظرفیت‌های ماهواره‌ای را می‌توان افزایش داد و بخشی از ترافیک را نیز از مسیرهای زمینی جایگزین منتقل کرد. از این منظر، جایگزینی ظرفیت ارتباطی نسبت به جابه‌جایی مسیرهای گسترده کشتیرانی می‌تواند سریع‌تر انجام شود و تیم‌های فنی نیز امکان دارند بخشی از اختلالات را با استفاده از مسیرهای دیگر مدیریت کنند.

حمله نظامی در حوزه اینترنت

بر اساس این گزارش؛ تهدید به هدف قرار دادن کابل‌های ارتباطی زیردریایی در صورت تشدید حملات آمریکا علیه ایران، می‌تواند ابعاد یک درگیری نظامی را از محدوده خلیج فارس فراتر ببرد و زیرساخت ارتباطی کشورهای منطقه را نیز با بحران مواجه کند. قطعاً اهمیت این تهدید از آنجا ناشی می‌شود که بخش عمده تبادل اطلاعات جهان، ارتباطات مالی، خدمات ابری و ترافیک اینترنت بین‌المللی از طریق کابل‌های فیبر نوری مستقر در بستر دریا انجام می‌شود. با این حال، باید میان آسیب به کابل‌ها، اختلال اینترنت یک کشور و قطع کامل اینترنت منطقه‌ای یا جهانی تفاوت قائل شد. در منطقه خلیج فارس و تنگه هرمز چند شبکه ارتباطی مهم از جمله کابل‌های AAE-۱، FALCON و GBI وجود دارند که کشورهای آسیایی، حاشیه خلیج فارس و خاورمیانه را به یکدیگر و از طریق مسیرهای بین‌المللی به اروپا متصل می‌کنند. اهمیت این کابل‌ها در آن است که بخشی از ارتباطات اینترنتی کشورهای منطقه از این مسیرها عبور می‌کند. نزدیکی جغرافیایی برخی از این کابل‌ها به یکدیگر نیز باعث شده آسیب هم‌زمان به چند مسیر، اختلال گسترده‌تری ایجاد کند. با این حال، تمام ارتباطات بین‌المللی از تنگه هرمز عبور نمی‌کنند.

قطع اینترنت در کدام کشورها

این گزارش حاکی است؛ بیشترین آسیب احتمالی متوجه کشورهای حاشیه خلیج فارس، به‌ویژه قطر، بحرین و کویت خواهد بود که بخشی از ظرفیت ارتباطی بین‌المللی آنها به کابل‌های این منطقه وابسته است. امارات نیز در معرض اختلال قرار دارد، هرچند دسترسی آن به مسیرهای دریای عمان و ایستگاه‌های ارتباطی فجیره، امکان جایگزینی بیشتری فراهم می‌کند. عربستان نیز از مسیرهای ارتباطی دریای سرخ برخوردار است. بنابراین، قطع کابل‌های هرمز لزوماً به معنای قطع کامل اینترنت این کشورها نیست، بلکه می‌تواند کاهش شدید پهنای باند، کندی اینترنت و اختلال در خدمات بانکی، تجاری و ارتباطات سازمانی را به دنبال داشته باشد.

توان اجرای تهدید

از نظر جغرافیایی، ایران در مجاورت یکی از حساس‌ترین گذرگاه‌های ارتباطی منطقه قرار دارد. رویترز در گزارشی در اکتبر ۲۰۲۶ به نقل از مقام‌های امنیتی ایران از بررسی سناریوی هدف قرار دادن کابل‌های زیردریایی در صورت حمله مجدد آمریکا و اسرائیل خبر داده است. با این حال، دسترسی جغرافیایی به این کابل‌ها به معنای توانایی قطع هم‌زمان تمام آنها نیست. بخشی از مسیرهای ارتباطی در آب‌های عمان قرار دارند و کابل‌ها نیز متعلق به اپراتورهای مختلف بین‌المللی هستند. بنابراین، اجرای چنین تهدیدی با پیچیدگی‌های فنی، نظامی و حقوقی همراه است.

بازه زمانی تعمیر کابل‌ها

به گفته کارشناسان؛ تعمیر کابل زیردریایی به کشتی‌های تخصصی، تجهیزات بازیابی و عملیات فنی در بستر دریا نیاز دارد. در شرایط عادی، ترمیم یک آسیب ممکن است چند روز تا چند هفته زمان ببرد، اما در شرایط جنگی، ناامنی مسیرهای دریایی، محدودیت تردد کشتی‌ها و مشکلات بیمه می‌تواند این زمان را به چند ماه افزایش دهد. تجربه دریای سرخ نیز نشان داده است که تعمیر کابل‌های آسیب‌دیده در شرایط ناامن، گاهی حدود پنج تا شش ماه طول می‌کشد. به اعتقاد این افراد؛ البته کشورهای منطقه کاملاً بدون جایگزین نیستند. کابل‌های زمینی، مسیرهای ارتباطی دریای سرخ، شبکه‌های متصل به ترکیه و عراق و همچنین کابل‌های عبوری از دریای عمان می‌توانند بخشی از ترافیک اینترنت را منتقل کنند. عربستان از مسیرهای دریای سرخ، امارات از ظرفیت فجیره و عمان از دسترسی مستقیم به دریای عمان برخوردارند. کشورهای کوچک‌تر منطقه نیز می‌توانند از مسیرهای زمینی همسایگان استفاده کنند. البته ظرفیت این مسیرها نامحدود نیست و در صورت انتقال ناگهانی حجم بالای اطلاعات، احتمال کندی و اختلال همچنان وجود دارد. ارتباطات ماهواره‌ای نیز می‌تواند بخشی از نیازهای اضطراری را تأمین کند، اما ظرفیت آن با کابل‌های فیبر نوری قابل مقایسه نیست.

وضعیت اینترنت اروپا و جهان

صاحبنظران در پاسخ به این سوال که در صورت حمله به این کابل‌ها آیا اینترنت اروپا و دیگر کشورهای جهان نیز مورد تهدید قرار می‌گیرند، معتقدند؛ با وجود اینکه حدود ۹۹ درصد ترافیک اینترنت بین‌المللی جهان از کابل‌های زیردریایی عبور می‌کند، سهم پهنای باند عبوری از تنگه هرمز کمتر از یک درصد برآورد شده است. بنابراین، آسیب به کابل‌های این منطقه به معنای قطع اینترنت اروپا یا جهان نخواهد بود. البته دریای سرخ اهمیت بیشتری دارد و بیش از ۹۰ درصد ظرفیت انتقال داده میان اروپا و آسیا از کابل‌های عبوری از این منطقه تأمین می‌شود. در نتیجه، گسترش درگیری به دریای سرخ می‌تواند پیامدهای بسیار گسترده‌تری برای ارتباطات بین‌المللی داشته باشد.

بازدارندگی یا تهدید اقتصادی

تحلیلگران در این حوزه بر این اعتقاد هستند که؛ تهدید کابل‌های زیردریایی می‌تواند ابزاری برای افزایش هزینه اقتصادی و ارتباطی جنگ باشد؛ به‌ویژه برای کشورهای حاشیه خلیج فارس که در حال تبدیل شدن به قطب‌های فناوری، مراکز داده و اقتصاد دیجیتال هستند. با این حال، وجود مسیرهای جایگزین، امکان انتقال بخشی از ترافیک و هزینه‌های سیاسی و امنیتی چنین اقدامی، قدرت این تهدید را محدود می‌کند. بنابراین، اثرگذاری آن بیشتر در ایجاد اختلال منطقه‌ای، افزایش هزینه‌های اقتصادی و نگرانی سرمایه‌گذاران است، نه قطع اینترنت اروپا یا خاموشی شبکه جهانی.

معاون بانک مرکزی:

همه مشکلات را به بانک‌ها نسبت ندهید

معاون بانک مرکزی با بیان اینکه بخشی از ناترازی‌های شبکه بانکی ریشه در مشکلات و ناترازی‌های سایر بخش‌های اقتصاد دارد، گفت: نمی‌توان همه مشکلات اقتصادی را به شبکه بانکی نسبت داد و فشارهایی را که در شرایط خاص از جمله جنگ، به بانک‌ها تحمیل شده نادیده گرفت؛ البته این مسائل نباید بهانه‌ای برای کم‌کاری در استقرار حاکمیت شرکتی و انضباط مالی در بانک‌ها باشد. وحید ماجد همایش ملی حاکمیت شرکتی با اشاره به اهمیت کیفیت تخصیص منابع و حکمرانی شرکتی در رشد پایدار اقتصادی اظهار کرد: رشد اقتصادی و ارتقای رفاه عمومی صرفاً به حجم منابع در دسترس وابسته نیست، بلکه کیفیت تصمیم‌گیری، کارایی تخصیص منابع و اثربخشی نهادها نیز در این زمینه اهمیت اساسی دارد. وی افزود: در شرایطی که اقتصاد با فشارها و نااطمینانی‌های مختلف مواجه است، ارتقای حکمرانی اقتصادی و استفاده بهتر از ظرفیت‌های داخلی و بخش خصوصی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. همچنین باید وابستگی به درآمدهای نفتی کاهش یابد و ظرفیت‌هایی که تاکنون کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند، فعال شوند. ماجد با اشاره به ضرورت اصلاح حکمرانی شرکتی در بنگاه‌های اقتصادی، به‌ویژه شرکت‌های عمومی و دولتی، گفت: بیشترین نیاز به اصلاح در این حوزه در بنگاه‌های عمومی و شرکت‌های دولتی احساس می‌شود. در این زمینه تجربه‌های جهانی قابل استفاده‌ای وجود دارد و ضرورتی ندارد که از ابتدا همه مسیرها را دوباره طی کنیم. معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ادامه داد: هرجا بخش خصوصی توانایی و امکان فعالیت دارد، دولت باید از تصدی‌گری فاصله بگیرد. واگذاری فعالیت‌ها و حتی کنارگذاشتن برخی فعالیت‌های غیرضروری دولت می‌تواند به ارتقای کارایی و بهبود حکمرانی شرکتی کمک کند. وی در ادامه با دفاع از نقش شبکه بانکی در پشتیبانی از تولید اظهار کرد: در برخی ارزیابی‌ها، ناترازی بانک‌ها یکی از دلایل اصلی مشکلات اقتصادی معرفی می‌شود، در حالی که بخشی از ریشه این مشکلات به ضعف حکمرانی در سایر بخش‌ها و ناترازی‌هایی بازمی‌گردد که از بخش‌های دیگر اقتصاد به شبکه بانکی منتقل می‌شود.

تداوم فعالیت‌های اقتصادی

ماجد با اشاره به شرایط جنگ و فشارهایی که به بخش‌های مختلف اقتصاد وارد شد، گفت: در جریان جنگ، بسیاری از واحدهای اقتصادی آسیب دیدند و در بازدید از عسلویه نیز وضعیت برخی واحدهای آسیب‌دیده بسیار تأثرآور بود. شبکه بانکی نیز در این شرایط با حملات و جنگ سایبری مواجه شد، اما با وجود این فشارها برای حفظ تداوم نظام پرداخت و چرخش فعالیت‌های اقتصادی در میدان حضور داشت. وی افزود: برای حمایت از بخش تولید، اقداماتی مانند استمهال تسهیلات، تعویق پرداخت مالیات و تسهیل یا به تعویق انداختن برخی الزامات و مقررات در نظر گرفته شد. همچنین در مصوبات شورای عالی امنیت ملی، حمایت‌هایی از خانوارها و بخش‌های اقتصادی در زمینه مالیات، تسهیلات، چک‌های برگشتی و بدهی‌های غیرجاری پیش‌بینی شد؛ اما پرسش این است که برای خود شبکه بانکی و فشارهایی که در این دوره متحمل شد، چه حمایت‌ها و فرصت‌هایی در نظر گرفته شده است؟

معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی با اشاره به نقش بانک‌ها در تداوم فعالیت‌های اقتصادی در شرایط جنگی تصریح کرد: شبکه بانکی برای حفظ نظام پرداخت و استمرار گردش اقتصاد تلاش کرد و در این مسیر حتی تلفات و شهدا نیز داشت، اما برخلاف برخی بخش‌های اقتصادی، فرصت و مهلت مشابهی برای جبران فشارهای واردشده به بانک‌ها در نظر گرفته نشد و این شبکه همچنان باید به تأمین مالی اقتصاد ادامه دهد.

نکته

اصلاح طرح کالابرگ

سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به امکان بازنگری در شیوه اجرای طرح کالابرگ، گفت: اصلاح شاخص‌ها و سازوکارهای این طرح بر اساس بازخوردهای دریافتی، بخشی از فرآیند طبیعی اجرای سیاست‌های حمایتی است و دولت تلاش می‌کند با اعمال اصلاحات لازم، عدالت در توزیع منابع و حمایت هدفمندتر از خانوارهای نیازمند را محقق کند. ایمان زنگنه- سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی با اشاره به اجرای طرح کالابرگ در شرایط جنگی، اظهار کرد: در دو جنگ اخیر می‌توانم با اطمینان بگویم که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اجرای طرح کالابرگ حتی برای یک لحظه نیز متوقف نشد و شبکه این طرح در تمام این مدت فعال بود. وی با قدردانی از مجموعه دولت، وزارتخانه‌های مرتبط از جمله وزارت دفاع، خبرنگاران و اصحاب رسانه افزود: اگر همراهی رسانه‌ها و اطلاع‌رسانی دقیق، صحیح و به موقع آنها نبود، ممکن بود التهاب در جامعه گسترش پیدا کند. همچنین باید از مردم ایران قدردانی کرد که با وجود همه محدودیت‌ها و بضاعت موجود دولت، همراهی و همدلی کردند.

همراهی بخش خصوصی

سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با قدردانی از تامین‌کنندگان کالا و فعالان بخش خصوصی گفت: بخش خصوصی با همدلی و همراهی خود کمک کرد تا ایران پایدار، سرپا و سرافراز بتواند در این شرایط مقاومت کند. زنگنه همچنین از وزارت جهاد کشاورزی، شبکه توزیع، اصناف، سازمان تعزیرات حکومتی، مسئولان نظارتی و همکاران وزارت صنعت، معدن و تجارت قدردانی کرد و ادامه داد: همه این مجموعه‌ها کمک کردند تا این طرح به عنوان یک پروژه بزرگ ملی در شرایطی اجرا شود که دشمن به دنبال فروپاشی اقتصاد ایران بود. وی با اشاره به رفتار مردم در زمان اجرای طرح کالابرگ تصریح کرد: در شرایط بمباران، برخلاف آنچه در برخی کشورها در مواجهه با اتفاقات کوچک‌تر و ایجاد التهاب و هجوم به فروشگاه‌ها شاهد هستیم، مردم ایران چنین رفتاری نداشتند. مردم شریف و نجیب ایران با همراهی خود یک رویداد تاریخی خلق کردند و من دست تک‌تک آنها را می‌بوسم.

طلاع‌رسانی انجام شده بود

زنگنه در پاسخ به پرسشی درباره حذف برخی خانوارها از فهرست دریافت‌کنندگان کالابرگ و غافلگیری تعدادی از شهروندان هنگام مراجعه به فروشگاه‌ها در نخستین مرحله شارژ اعتبار آبان ماه، اظهار کرد: پیش از هر چیز باید این موضوع را اصلاح کنم؛ پیش از اجرای این رویداد، سخنگوی دولت در گفت‌وگو با رسانه ملی درباره کم‌وکیف اجرای طرح اطلاع‌رسانی کرده بود. همچنین در روز اجرای طرح، معاون اقتصادی و رفاه وزارتخانه در رسانه ملی حضور یافت و ابعاد آن را تشریح کرد؛ بنابراین اطلاع‌رسانی درباره این موضوع انجام شده بود. وی با اشاره به تغییر شرایط کشور نسبت به زمان طراحی اولیه طرح گفت: زمانی که طرح کالابرگ برای نخستین بار طراحی و مقرر شد اعتبار آن به همه آحاد جامعه اختصاص پیدا کند، شرایط فعلی کشور و پیامدهای جنگ پیش‌بینی نشده بود. در آن مقطع قرار بود اعتبار کالابرگ برای همه هموطنان در نظر گرفته شود، اما با توجه به شرایط فعلی، رویکرد عدالت‌محور دولت و نگاه رئیس جمهور، تصمیم بر این شد که فرایند اجرای طرح مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه آمارهای مربوط به تغییرات مشمولان باید با دقت بررسی شود، گفت: می خواهم چند آمار را مطرح کنم و قضاوت درباره آن را به اصحاب رسانه و مردم واگذار کنم. هدف هر طرحی این است که تعداد بیشتری از افراد از منافع آن بهره‌مند شوند و در تناسب میان افرادی که از یک طرح منتفع می‌شوند و افرادی که ممکن است مشمول آن نشوند، تلاش شود منفعت و اثرگذاری طرح به سمت گروه بیشتری از جامعه باشد. وی با اشاره به آمارهای موجود درباره تغییر میزان اعتبار دریافتی خانوارها اظهار کرد: طبق آماری که در حال حاضر در اختیار داریم، ۵۳.۹ درصد جامعه و خانوارها، یعنی حدود ۵۴ درصد، مشمول افزایش ۵۰ درصدی میزان اعتبار دریافتی کالابرگ می‌شوند. این تصمیم، تصمیم دولت و مصوبه کلی دولت است و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صرفا مجری این مصوبه محسوب می‌شود. امیدواریم اجرای این تصمیم بتواند در راستای تحقق عدالت و حمایت مؤثرتر از خانوارها باشد.